

Tìm Hiểu về Tập Tục trong HĐVN

(Đề tài thảo luận trong khóa Huấn Luyện Truyền Thống 1 - Jambville -11/2002)

I - Mở đầu

II - Thảo luận

III - Kết luận (câu chuyện về tập tục HĐVN với ngành Tráng)

I - Mở đầu:

Khi nói đến Tập Tục một cách tổng quát, là nói đến những thói quen thường sử dụng và đã trở thành một cái nếp, một cái lệ, do một nhóm người nào đó, trong một thời điểm nào đó. Nhưng không nhất thiết đã được "thống nhất", vì nếu không những tập tục này sẽ được biến thành "truyền thống", nghĩa là có tính cách truyền đạt theo thời gian tính và được thống nhất bởi đa số.

Trong một gia đình, có ông bà, con cháu sống quây quần bên nhau, và có những "tập tục" riêng của gia đình. Trong 1 xã hội rộng lớn hơn, có những tập tục được duy trì từ đời này qua đời nọ, nhưng không vì thế mà trở thành 1 truyền thống (tập quán).

Trong trường hợp của Phong trào Hướng đạo, khởi xướng do Bá tước Baden Powell từ đầu thế kỷ 20 (lấy năm 1907 làm mốc với cuộc cắm trại đầu tiên ở đảo Brownsea), gom tụ đến ngày hôm nay rất nhiều đoàn viên trên thế giới và trải qua gần 100 năm với 2 cái chiến tranh toàn cầu. Như thế thì đương nhiên là đã có những thời kỳ phát triển củng cố, duy trì, và đã có bao nhiêu vấn đề cần phải thống nhất để đưa đến một "truyền thống Hướng Đạo" và "tập tục Hướng Đạo".

*Những yếu tố nào đưa đến sự hình thành của một Tập Tục ?

*Dựa trên những căn bản nào?

*Và đã được chấp nhận là 1 Tập Tục rồi, có thể sẽ bị xuất phế hay không ?

*Biến dạng của Tập Tục ?

II - Thảo luận:

1- Định nghĩa:

Tập Tục là gì ?

Huân tập thành 1 tục lệ = Thói quen

Ví dụ: Ăn cơm phải mời người lớn theo tập tục của người miền Bắc.

Hát bài ca trước khi ăn trong Hướng Đạo.

*Cái gì tạo thành 1 tập tục ? Dựa trên những yếu tố nào ?

*Nghỉ thức có phải là tập tục không ? Tập tục có phải là Nghi thức không ?

Hướng Đạo là gì ?

Là một Phong trào giáo dục cho trẻ em, dựa trên sự tự nguyện, mở rộng cho tất cả , không phân biệt chủng tộc, tôn giáo.

Việt Nam là gì ?

Là một dân tộc miền Đông Nam Á, có ranh giới thổ địa và có nền văn hóa.

2- Tập tục Hướng Đạo là gì ?

Là những thói quen thường xử dụng trong khi sinh hoạt Hướng Đạo. Thế thì từ khi có Hướng Đạo (1907) đã có những tập tục nào ? Xin liệt kê vài tập tục như Bắt tay trái, Trao 2 cục gỗ v.v...

*Tập tục Việt Nam khác với Tập tục Hướng Đạo không ? Ví dụ cách thức chào hỏi.

3- Tập tục Hướng Đạo Việt Nam :

Phong trào Hướng Đạo được khởi xướng tại Việt Nam vào những năm 1927 do HDS người Pháp mang đến và đơn vị đầu tiên được thành lập do Trưởng Trần Văn Khắc là Thiếu đoàn Lê Lợi, vào năm 1930. Cho đến năm 1975 đã có một số tập tục HĐVN như -Trao khăn quàng, - Lũn tĩnh tâm -Lấy tên Rừng

*Sau 1975 Hướng Đạo Việt Nam tại Hải ngoại đã có thêm những tập tục gì ?

4- Tính chất của Tập Tục :

- Thay đổi theo môi trường, thời gian.
  - Có tính cách cục bộ, giới hạn trong thời gian và không gian
  - Gói ghém 1 tinh thần, ý hướng
- *Tập tục có tính cách "truyền thống" hay không ?

5- Mục đích của Tập Tục :

- xây dựng
  - tích cực, tránh tiêu cực
  - dựa trên những nguyên lý, mục tiêu của Hướng Đạo (luật)
  - không nên ràng buộc
  - tránh mê tín
  - giáo dục
  - nên thực tế và hữu dụng
- Mở rộng tầm nhìn và đề tài tìm hiểu:

1. Tập tục của HĐVN trước 1975: nguồn gốc và ý nghĩa

2. Tập tục của HĐVN sau 1975, tại hải ngoại và trong quốc nội.

Tên rừng,	
Băng rừng,	
Hai cục gỗ	
Đặt tên cho một đơn vị	
Đồng phục:	mũ, màu áo, màu khăn quàng, quần, huy hiệu, giày, tua vai v.v...
Nghi thức chào cờ	Chào cờ: ở cấp quốc tế, quốc gia, Hội, LĐ, đoàn. Câu chuyện dưới cờ Trại huấn luyện, trại họp bạn
Các nghi thức trong sinh hoạt:	Tuyên hứa Lên đoàn Lửa trại: gọi lửa, nhảy lửa, tàn lửa v.v...
Gậy lên đường	riêng cho ngành Tráng
Bắt tay trái	
Ngành Sói	* tiếng rống lớn

III - Kết luận:

Câu chuyện về Tập tục HĐVN với ngành Tráng.

1. Người Thành niên tên Tuấn đến với Tráng đoàn lần đầu tiên, được các Tráng sinh khác bắt 1 bài ca để "chúc mừng" một người bạn. Và được anh Tráng trưởng giới thiệu với mọi người là một sinh viên ngành Kỹ thuật năm thứ 2, là người yêu thích văn chương, v.v... Và những tráng sinh kia cũng lần lượt tự giới thiệu vài đặc điểm cá biệt của mình.

2. Thế rồi sau 3 tuần sinh hoạt thường xuyên, Tuấn chấp nhận mặc áo Hướng Đạo và được trao khăn quàng đơn vị trước buổi sinh hoạt của Tráng đoàn (đặc biệt kỳ sinh hoạt này là 1 buổi xuất du tham quan một thắng cảnh). Khi nhận khăn quàng, Tuấn cũng được trao đến tay 1 băng Hướng Đạo Việt Nam và 1 Huy hiệu Hướng Đạo Thế Giới. Đương nhiên anh Tráng trưởng có vài lời giải thích về ý nghĩa của các huy hiệu này.

3. Sau đó 3 tháng, nhân 1 buổi cắm trại, Tuấn được tham gia 1 đêm gọi là Lửa Tĩnh Tâm, với mục đích là trao đổi những thắc mắc, suy tư về sinh hoạt của Hướng Đạo và cũng là lúc để dặn dò với Tuấn những gì mà Tuấn chưa rõ về phong trào, trước khi chấp nhận Tuyên Hứa vào sáng ngày hôm sau. Qua những lời tâm tình này, Tuấn cảm nhận được sự chân thành của các Tráng sinh khác đối với Tuấn, không phải chỉ nói lên những gì tốt đẹp trong Tuấn đã có, mà còn nêu ra những yếu kém của Tuấn để mình hiểu rõ mình hơn và để Tuấn có dịp suy tư trên con đường thẳng tiến cá nhân và giúp ích xã hội.

4. Mặt trời vừa mọc lên, mọi người đã tề tựu bên cạnh khu rừng yên tĩnh, và lá cờ Hướng Đạo Việt Nam được giăng thẳng do 4 Tráng sinh nắm 4 góc. Làm sao diễn tả được tâm trạng của Tuấn lúc này đây, nhưng với sự hiện diện của các Anh Chị trong Ban Huynh Trưởng, của vị cố vấn giáo hạnh về phân tôn giáo, của các Tráng sinh (đã được tuyên hứa) v.v..., Tuấn đã đọc lên những lời Hứa, Luật của một người Tráng sinh gia nhập Phong trào HĐ, và lấy danh dự

của mình mà tuyên hứa xin cố gắng trở thành một người hữu ích. Khi Tuấn nhận được Huy hiệu HĐVN kẹp vào túi áo trái, bàn tay phải của Tuấn run run khi chào theo theo nghi thức của một HDS chính thức được công nhận là thành viên của Phong trào. Và những cái bắt tay với từng người một, mắt nhìn mắt mà lòng thổn thức..., với âm vang lời ca của bài nhạc Tuyên Hứa.

5. Cuộc sống trong Tráng đoàn trôi qua thật nhanh, với nhiều học hỏi về chuyên môn kỹ thuật (như nhiếp ảnh, leo núi,) cũng như về trao đổi những hiểu biết, kinh nghiệm về bản thân, xã hội, văn nghệ... và không quên đi những buổi hướng dẫn các em trẻ mồ côi ca hát, những đêm hát nhạc gây quỹ, những gian hàng chợ Tết.... Nhưng khi về khuya thì Tuấn còn nhớ mãi trong ký ức những đêm lửa dậm đường, với hơi ấm vừa ngăn ngừa thú dữ vừa soi lại trong lòng những đoạn đường đã đi để tiếp tục bước tới trên những nẻo đường hai lối mà phải phân vân dừng bước.

6. "Đường đã mở rộng, xin mời anh bước lên", lời của anh chủ tịch Hội đồng Đường đã tuyên bố, Tuấn cầm cây gậy và vững bước tiến lên trên con đường dẫn thân từ nay tự rèn luyện bản thân để trở thành con người hữu ích cho mình, cho gia đình và xã hội. Cây gậy đường đã giúp cho Tuấn mỗi khi những phân vân chọn lựa trong cuộc sống.

7. Khi cha mẹ đặt tên cho con đều gói ghém ít nhiều tâm tư, tình thương và mong muốn cho con nên người. Người Tráng sinh khi trình bày ý muốn có một Tên Rừng không ra ngoài mục đích giáo dục của phong trào Hướng Đạo là mong cho cá nhân đó được thăng hoa trong cuộc sống, tìm thấy hạnh phúc cho bản thân. Vì thế mà Tuấn đã không ngần ngại lên tiếng xin Tên Rừng và đã được Hội đồng Rừng ban cho một Tên Rừng thật ... thích ứng.

Tài liệu tham khảo:

- * Câu chuyện ngành Tráng – Cung Giữ Nguyên – 1998
- * Khóa huấn luyện huy hiệu rừng Tráng - Kỹ yếu Toán Giữ Vững
- * 250 millions de scouts – Laszlo Nagy
- * Encyclopédie Hachette